

BREMEN OBKOLJEN; Hannover osvojen

Ruske vojske na potu na Bavarsko

NEMŠKI UPOR NA ZAPADNI ČRTI JE NEORGANIZOVAN

Tolbuhovina ruska vojska napreduje od Dunaja proti Monakovu in Berchtesgaden na Bavarskem.

ZAPADNA FRONTA:

Mesto Braunschweig se je podalo

Pariz, 11. aprila. — Zavezniki so obkolili tokom včerajšnjega dneva mesto Hannover, ki je v plamenu; istodobno so pričeli z obleganjem mesta Bremena, katerega so naciji zažgali in je tudi v plamenu. Zavezniki vojske nadaljujejo svojo pot proti Baltiku in Berlinu, od kjer so oddaljene le še 121 milj. Najbližje nemške glavni mesto je ameriška deveta vojska, ki je zasedla mesto Hildesheim in napredovala potem proti mestu Braunschweig, kjer so domačini razobesili po vseh hišah bele zastave v znak prepodaje.

Pattanova vojska le še 99 milj od Berlina

Pariz, 11. aprila. — Divizija št. 84 ameriške devete vojske, ki je osvojila mesto Hannover, kakor tudi peta divizija sta napredovali zajedno z Pattanovo vojsko tokom zadnjih 24 ur skoraj neovirano proti iztoku, tako, da so te čete sedaj oddaljene od Berlina le še 99 milj.

V Muehlhausenu so Američani vjeli vse uradništvo nemškega ministerstva inostranih del z vsemi akti imenovanega ministerstva. Toda minister v Ribbentrop, ni bil med njimi. Najbrže je že utekel v nevtralnino inozemstvo.

Vjetih je bilo 285 uradnikov imenovanega nemškega ministerstva.

Konec nemške vojske; ako se ne poda, bode smatrana geriljem

Hamelin, Nemčija, 11. aprila. — Ko se zapadne zavezniške vojske združijo z vojskami Sovjetske Rusije, bodo zapadni in ruski zavezniški istočasno proglasili nemško nacijsko vojsko kot neorganizovano tolpo gerilja-borcev, ki ne bodo več pripoznani kot nemški vojaki, in bodo istočasno proglasili vojno v Nemčiji kot tako, za končano.

Kakor hitro se to proglasi, objavi, potem ostane Nemcem na razpolago le še dvoje — oni se lahko predajo zaveznikom, v katerem slučaju bodo smatrani kot vojni vjetniki, ali pa lahko nadaljujejo z neodgovornim in neorganizovanim bojem, v katerem slučaju se jih lahko brez pomisleka postreli, ker glasom mednarodnega prava, jih svet ne bode več smatral kot vojske. Sodeč po morali nemškega vojaštva, kakoršna se je pojavila tokom zadnjih dveh tednov, je prav lahko tolnačiti, kaj bodo naciji sedaj storili. Onim, kateri so še pri volji umreti za Hitlerja, se bode to ugodilo, toda tih je le še malo, dočim se bodo drugi predali v roke zaveznikov.

Prva ameriška vojska je oddaljena od Lipskega le še 60 milj in se bode tankaj združila z rusko vojsko.

IZTOČNA FRONTA:

Tolbuhovina vojska napreduje od Dunaja proti Monakovu

London, 11. aprila. — Ruske vojske, katere so osvojile Dunaj, so ostavile tankaj večjo posadko in napredujejo v smeri proti mestu Monakovu na Bavarskem in tudi proti Pragi na Češkem, in se bodo kmalo združila z svojimi zapadnimi zavezniki na Bavarskem. Mesto Dunaj je popolnoma v ruskih rokah in ruske vojske Avstrije povsodi navdušeno pozdravljajo kot svoje osvoboditelje.

Od Krolewca (Koenigsberg) so ostale le še razvaline

Na daljnem severu, oziroma v Istočni Pruski, rusko vojaštvo sedaj čisti mesto Krolewac, ki je polno mrtvih nacijskih in domačinov po 70 dni trajajočem obleganju po ruskih vojskah. Predno je ruska vojska vkorakala v Krolewac, je rusko topništvo in letalstvo 23 ur neprestano bombardovalo imenovane gnezdo nemških junkerjev, katere je sedaj popolnoma razdejalo. Osvojitev tega mesta je označena, kot ena med največjimi zmagami ruske severne vojske tokom sedanje svetovne vojne.

PACIFIK:

Japonski protinapadi na Okinawa odbiti

Guam, Mariani, 11. aprila. — Japonska posadka na južnem delu otoka Okinawa, je tokom dneva, vprizorila več protinapadov napram ameriškeni rednemu in mornaričnemu vojaštvu, toda vsi protinapadi so bili odbiti.

Mornarično topništvo neprestano strelja iz vojnih ladij na japonske postojanke. Naše vojaštvo 24te divizije je nekoli kmalo napredovalo na štiri milje dolgi fronti in mornarično vojaštvo je napredovalo 4000 jardov ob zapadnem obrežju otoka.

LONDONSKI KROGI O RUSKO-JAPONSKIH ODNOSAJIH

London, 5. aprila. (ONA) — V londonskih zaveznikih krogih je bila sprejeta vest o odpovedi rusko-japonskega pakta nevtralnosti kot dokaz tega, da je Rusija odločena igrati svojo vlogo pri ureditvi japonskega in drugih vprašanj na Daljnem vzhodu. Obenem pa so ti krogi tudi mnenja, da je to najbolj dokaz prepričanja ruskega vodstva, da je vojna v Evropi zares v svojem zadnjem stadiju. Rusija smatra, da je slobodna, prevzeti nove vojaške odgovornosti na Daljnem vzhodu. Vsakdo ve, da je v Moskvi vedno prevladovalo mnenje, da bo napočil čas, prej ali slej, ko bo prišlo do končnega obračuna med Rusijo in Japonsko. Vsakdo je vedel, da je račun dolg — vprašanje je bilo le, ali bo izbirala Japonska ali Rusija čas in mesto, na katerem naj se začne ta borba.

Očitno je, da si je Moskva zdaj pridržala možnost, da sama odloča o tem.

Podpora sen. Taftu

Jako redko pridemo v tak položaj, da bi dajali prav o hloskem senatorju Taftu, kateri je tak reakcionar, da ni treba najti povsod, kjer ga ni treba. Danes pa je nekaj iztaknil, za kar mu damo pravo.

V javnost je prišel glas, da je naša vlada kar natihoma sklenila pogodbo z južno ameriško republiko Chile glede nitrigena. Ta pogodba je taka, da je skoro nerazumljiva za ljudi, ki mislijo, da dela vsaka vlada v dobrobit svojih državljanov.

Pa to je pomota. Dokaz je kar tukaj. Naša vlada se je namreč obvezala, da bo ustala ves obrat v vseh tovarnah v naših, katere izdelujejo oziroma jemljejo iz zraka nitrigen. In to samo zato, da bo Čile lažje prodajala svoj naravni nitrigen za višjo ceno.

Nitrigen, bi se reklo po naših: dušik. Ima številne uporabe v vojni, v mirnem času pa je pred vsem izvrstno gnojilo.

Borba proti legarju v Jugoslaviji

Beograd, 5. aprila (ONA) — Vojna v Evropi se je približala oni dobi, v kateri največja nevarnost ne grozi več ljudem od robot bomb in drugega silnega orožja, temveč od male uši, ki zahteva težkih žrtev v prenapolnjenih ležiščih vojakov, beguncev in delavcev v nemških suženjskih taboriščih.

Ako bo v Jugoslaviji ta nevarnost odvrnjena — a videti je da bo — bo šlo mnogo za slug ameriški komisiji za tifus in jugoslovanskim uradom za narodno zdravje. Ze tri mesece sodelujejo ti uradi na najožnji način v velikanskem zdravstvenem programu, katerega naloga je, najprej ustavi širjenje in potem iztrebi legar v vseh onih krajih, kjer se je redno pojavljal.

General Fox, ravnatelj ameriške komisije za borbo proti legarju, je delal preteklo zimo največ v tej deželi. Pod njegovim nadzorstvom je bilo razdeljeno precej DDT praška (o tem prašku je bilo poročano v "Glasu Naroda") zadnji petek) in drugih sredstev za borbo proti legarju na vsem ozemlju Jugoslavije, iz katerega so bili Nemci pregnani. Uradno je bilo izjavljeno, da je "borba proti legarju v veliki meri pripomogla vzdrževati borbeno silo armade maršala Tita".

Včeraj je izjavil gen. Fox časnikarjem naslednje:

"S tem, da pomagamo iztrebiti legar v teh krajih, varujemo mi Amerikanci ob enem svoje lastne ljudi in naše zavezničke v severni in zahodni Evropi. Splošno se čeni, da je zahteval legar po prejšnji vojni približno 5 milijonov žrtev. To pa se ne sme ponoviti."

Največja nevarnost izvira seveda, je poudaril general Fox, iz romanja milijonov sužnje zaposlenih v Nemčiji, ki se bodo razlivali od tam na vse strani Evrope. Radi tega je treba posvetiti največjo pozornost vsem profilaktičnim meram, prav posebno pa v takih krajih, v katerih se je bolezen že pojavila.

Občudovanja vredna je odločnost, s katero se je jugoslovanska armada oprijela tega programa, in sicer tudi na fronti. Nedavno sem sam videl poslovati peči na kolesih za sežiganje inficiranega blaga, obleke in posteljnine. Z največjo energijo je izvedeno čim pogostejše kopanje vojaških oddelkov, cepjenja z zdravili, ki prihajajo iz Zedinjenih držav z letali in druge slične mere. Nobenega dvoma ne more biti o tem, da so jugoslovanske oblasti za narodno zdravje z največjo doslednostjo na delu, da z najmodernejšimi sredstvi in strogo kontrolo zatirajo to bolezen.

"Še predno sem prispel sem," je dejal general Fox, "so partizanski zdravniki po starejših metodah pripravljali veliko število potrebnih delavcev na tem polju. Zdaj smo jih naučili najmodernejših sredstev in metod, tudi onih, ki so nam tako dobro uspela lani v Napolju. Vsi so zdaj na delu. V prvi svetovni vojni je umrlo v Srbiji sedem oseb na legarju za vsakega vojaka, ki je padel v boju. Topot bo stvar drugačna. Zahvaliti se moramo za to DDT prašku, našim modernim in zanesljivim zdravilom in veliki energiji, s katero gre delo naprej na polju profilakse."

Fašistični Duca d'Aosta, odslovljen od italijanske vojne mornarice

Rim, 10. aprila. — Italijanski "prestolonaslednik", Umberto, je odslovil svojega bratrance, Duca d'Aosta, ki je bil admiral italijanske vojne mornarice, in sicer radi tega, ker je kritikoval italijansko najvišje sodišče, katero je kaznovalo razne vojne zločince. Ko je dne 5. marca, pobegnil italijanski fašistični general, Mario Roata, baš pred dnevom obsodbe, se je Duca d'Aosta izrazil, da bi bilo najbolje, ako se vse sodnike omenjenega sodišča postreli.

Gen. Mario Roata je pobegnil iz Italije, ko bi se moral zagovarjati radi svojih zločinov v Dalmaciji in v Sloveniji, ko je bil vojaški poveljnik imenovanih dveh pokrajin Jugoslavije. Odpotoval je z pomočjo fašistov in je dva dni potem, ko je ostavil Italijo, dospel v Lizbono, glavno mesto Portugalske. Tam se je setal z italijanskim fašističnim generalom Dino Grandi. Kam sta potem odpotovala, dosedaj še ni natančno znano.

Zdaj namesto, da bi naši farmerji dobivali po ceni nitrigen od svoje vlade, pa ga bodo morali plačevati dražje čisto tuji državi.

vse strani Evrope. Radi tega je treba posvetiti največjo pozornost vsem profilaktičnim meram, prav posebno pa v takih krajih, v katerih se je bolezen že pojavila.

Občudovanja vredna je odločnost, s katero se je jugoslovanska armada oprijela tega programa, in sicer tudi na fronti. Nedavno sem sam videl poslovati peči na kolesih za sežiganje inficiranega blaga, obleke in posteljnine. Z največjo energijo je izvedeno čim pogostejše kopanje vojaških oddelkov, cepjenja z zdravili, ki prihajajo iz Zedinjenih držav z letali in druge slične mere. Nobenega dvoma ne more biti o tem, da so jugoslovanske oblasti za narodno zdravje z največjo doslednostjo na delu, da z najmodernejšimi sredstvi in strogo kontrolo zatirajo to bolezen.

"Še predno sem prispel sem," je dejal general Fox, "so partizanski zdravniki po starejših metodah pripravljali veliko število potrebnih delavcev na tem polju. Zdaj smo jih naučili najmodernejših sredstev in metod, tudi onih, ki so nam tako dobro uspela lani v Napolju. Vsi so zdaj na delu. V prvi svetovni vojni je umrlo v Srbiji sedem oseb na legarju za vsakega vojaka, ki je padel v boju. Topot bo stvar drugačna. Zahvaliti se moramo za to DDT prašku, našim modernim in zanesljivim zdravilom in veliki energiji, s katero gre delo naprej na polju profilakse."

Fašistični Duca d'Aosta, odslovljen od italijanske vojne mornarice

Rim, 10. aprila. — Italijanski "prestolonaslednik", Umberto, je odslovil svojega bratrance, Duca d'Aosta, ki je bil admiral italijanske vojne mornarice, in sicer radi tega, ker je kritikoval italijansko najvišje sodišče, katero je kaznovalo razne vojne zločince. Ko je dne 5. marca, pobegnil italijanski fašistični general, Mario Roata, baš pred dnevom obsodbe, se je Duca d'Aosta izrazil, da bi bilo najbolje, ako se vse sodnike omenjenega sodišča postreli.

Gen. Mario Roata je pobegnil iz Italije, ko bi se moral zagovarjati radi svojih zločinov v Dalmaciji in v Sloveniji, ko je bil vojaški poveljnik imenovanih dveh pokrajin Jugoslavije. Odpotoval je z pomočjo fašistov in je dva dni potem, ko je ostavil Italijo, dospel v Lizbono, glavno mesto Portugalske. Tam se je setal z italijanskim fašističnim generalom Dino Grandi. Kam sta potem odpotovala, dosedaj še ni natančno znano.

Zdaj namesto, da bi naši farmerji dobivali po ceni nitrigen od svoje vlade, pa ga bodo morali plačevati dražje čisto tuji državi.

JUGOSLAVIJA:

Novi grški poslanik v Beogradu

Iz Beograda se javlja, da je grška vlada imenovala svojega poslanika za Jugoslavijo. Poslanikom je bil imenovan N. Triandaphyllidis, ki bode v kratkem odpotoval v Beograd.

Poslovanje družbe Rudečega Križa v Transilvaniji

Dne 26. marca je mednarodna Družba Rudečega Križa pričela v osvobojeni Transilvaniji deliti hrano, oziroma ameriško moko med ljudstvo v severni Transilvaniji in Moldaviji.

Delo italijanskih partizanov ali Italijanske Osvobodilne Fronte

Pariz, 10. aprila. — Iz severne Italije se poroča, da so italijanski Partizani razstrelili svetovno znani most "Ponte di Rialto", ki je bil zgrajen med dvema otokoma benečanske lagune, med katerima se izliva v Jadran reka Rio Alto, oziroma "Rivus Altus". Most so zgradili po naročilu Antonio de Ponte, v letu 1588

V prid Sedmega vojnega posojila

Ravnatelj in lastniki 1200 newyorških gledališč, oziroma gledališč v okrajih naše metropole, je koncem minolega tedna ustanovilo poseben gledališni odbor, katerega namen je storiti vse mogoče v svrhu prodaje vojnih bonдов sedmega nabiranja prispevkov za nakupovanje sedmega vojnega posojila. V newyorška gledališča prihaja vsaki teden po najmanj enajst milijonov ljudi, kateri vsi bodo po svoji možnosti prispevali v to svrhu.

* Londonski "Evening Standard" je izračunal, da je okoli 2000 V-2 bomb zadelo Anglijo tokom bombardiranja z raketi, ki se je pričelo zadnjo poletje.

SREDNJEVROPSKE IN BALKANSKE NOVOSTI

Podpis pogodbe med Jugoslavijo in UNRRA. — Rumunski bivši vojaki bodo dobili zemljišča.

Italijanska vojaška komisija v Arnautluku.

Koncem minolega meseca, oziroma dne 24. marca je jugoslovanska vlada v Beogradu podpisala pogodbo z ameriško organizacijo, ki je znana pod imenom UNRRA. Ta pogodba določa, da ima imenovana organizacija pravico pošiljati v Jugoslavijo kot pomoč prebivalstvu hrano, obleke in druge potrebščine, katere je smatrati kot pripomoček rehabilitacije Jugoslavije.

Pogodba je v imenu jugoslovanske vlade podpisal trgovski minister, Nikola Petrović, dočim je Mr. Roy Hendrickson podpisal pogodbo kot pomožni glavni ravnatelj organizacije UNRRA. Pogodba določa da bode Jugoslavija dobivala od UNRRA jestvine, zdravila, čevlje in obuvale, obleke in vse potrebščine, da si dežela tudi v poljedelskem smislu odpomore; dalje potrebščine za obrt in transportacijo, itd. Jestvine bode delila med prebivalstvo jugoslovanske vlade in sicer v prisotnosti opazovalcev organizacije U. N. R. A. Dosedaj je prihajala v Jugoslavijo pomoč le do dalmatinske obali potom vojaštva, toda z 15. aprilom bode vso oskrbo Jugoslavije prevzela organizacija UNRRA. Količina pošiljatev v Jugoslavijo bode postajala vedno večja, kajti zavezniki bodo v to svrhu dali na razpolago večje število tovornih parnikov.

Iz Bukarešte v Rumunski se poroča v Washington, da je Rumunska odobrila zakonski

Diplomatični odnosi med Poljsko in Jugoslavijo obnovljeni

Iz Beograda se javlja, da sta maršal Tito in jugoslovanski ministerijski predsednik Su-bašić poslala brzojav predsedniku prave (lublinske) Poljske vlade, Osuška Morawskemu v Varšavo brzojav, v kateremu jugoslovanska vlada obvešča pravo poljsko vlado, da bode jugoslovanska vlada v kratkem imenovala svojega poslanika za Poljsko, — kajti "demokratska vlada Jugoslavije je uradoma sklenila, da se vpelje diplomatske odnose s poljsko narodno vlado v Varšavi."

Poljski ministerijski predsednik, Osuška-Morawski, je takoj odgovoril, da pozdravlja odločitev jugoslovanske vlade za priznanje poljske vlade, in da bode poljska vlada v kratkem poslala svojega zastopnika v Jugoslavijo.

SREDNJEVROPSKE IN BALKANSKE NOVOSTI

Podpis pogodbe med Jugoslavijo in UNRRA. — Rumunski bivši vojaki bodo dobili zemljišča.

Italijanska vojaška komisija v Arnautluku.

Koncem minolega meseca, oziroma dne 24. marca je jugoslovanska vlada v Beogradu podpisala pogodbo z ameriško organizacijo, ki je znana pod imenom UNRRA. Ta pogodba določa, da ima imenovana organizacija pravico pošiljati v Jugoslavijo kot pomoč prebivalstvu hrano, obleke in druge potrebščine, katere je smatrati kot pripomoček rehabilitacije Jugoslavije.

Pogodba je v imenu jugoslovanske vlade podpisal trgovski minister, Nikola Petrović, dočim je Mr. Roy Hendrickson podpisal pogodbo kot pomožni glavni ravnatelj organizacije UNRRA. Pogodba določa da bode Jugoslavija dobivala od UNRRA jestvine, zdravila, čevlje in obuvale, obleke in vse potrebščine, da si dežela tudi v poljedelskem smislu odpomore; dalje potrebščine za obrt in transportacijo, itd. Jestvine bode delila med prebivalstvo jugoslovanske vlade in sicer v prisotnosti opazovalcev organizacije U. N. R. A. Dosedaj je prihajala v Jugoslavijo pomoč le do dalmatinske obali potom vojaštva, toda z 15. aprilom bode vso oskrbo Jugoslavije prevzela organizacija UNRRA. Količina pošiljatev v Jugoslavijo bode postajala vedno večja, kajti zavezniki bodo v to svrhu dali na razpolago večje število tovornih parnikov.

Iz Bukarešte v Rumunski se poroča v Washington, da je Rumunska odobrila zakonski

Bolgarska postane sobojevalka zaveznikov

Iz Sofije prihaja poročilo, da je bolgarska vlada sklenila naprositi zaveznike, da jo v kratkem pripoznajo kot svojo sobojevalnico, kajti Bolgarska vojska sodeluje z rusko vojsko takoj od prihoda ruske vojske na Balkan nadalje, in je v tem pogledu dokaj pomagala uspehom Rusov na Balkanu; poleg tega je tudi izpolnila vse pogoje premirja.

TREBA JE DAROVALCEV K RVI!
Plazma RDEČEGA KRIŽA rešuj življenja sto in sto ranjenih vojakov in mornarjev. — Toda potreba jih je še na tisoče darovalcev krvi. Dajte plati krvi, da rešite življenja.

"Kupite en "extra" bond še danes!

"GLAS NARODA"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lapaha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

KA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.-; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.-.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

Kanada

Napredna in bogata Kanada razprostira svoje veliko ozemlje po vsem severnem delu sevnoameriškega kontinenta, in tamošnje prebivalstvo je inteligentno, delavno in v vsakem oziru uspešno, — kajti Kanada je najbolj industrijalizovana izmed vseh britanskih "dominijev".

Kanadski vojni napori so bili uprav velikanski in moč tamošnjega prebivalstva v tem oziru je napravila kar najboljši vpliv na ostali svet. V kolikor pride zrakoplovstvo v poštev, ima Kanada najboljše strateško lego, kajti Kanada je ravno tako blizu Evropi, kakor Aziji, — iz stališča zapadne hemisfere. Ako bi v obrambi zapadne polote naše zemlje, Kanada ne bila vpošteta, potem bi naša, oziroma zapadna zemlja bila odprta napadom od iztoka, kakor tudi od zapada, in ameriška obrambena organizacija v kateri bi Kanada ne bila vpošteta, bila bi nelogična in brezpomembna.

Toda kljub vsem tem neoporekljivim dejstvom, so pri vseameriški konferenci v mestu Mehiko, Kanado prezrli, dasi ravno je chilensko zastopstvo zahtevalo, da se Kanado tudi povabi k imenovanemu vseamerškemu posvetovanju. Istodobno se je pa javno zatrjevalo, da je Kanada "monarhična" oziroma "monarhična" država, in da se radi tega ne more sprejeti v organizacijo — republik.

Da se to nesmiselno zatrjevanje nekoliko ublaži, so zastopniki vse ostale Amerike sprejeli resolucijo, potem katere so izrazili nado, da bode vsakako prišlo do skupnega sodelovanja med Kanado in ostalimi ameriškimimi državami. Ko so potem poročevalci časništva zahtevali nekoliko pojasnila glede te zadeve, so zastopniki ameriškega kontinenta zadevo enostavno pojasnili zanebnim potni, da

a). Kanada ne zamore pristopiti ameriški zvezi, ker je last izvenameriške države, oziroma Anglije; in

b). ako bi se to hotelo storiti, morali bi označiti manj kot polovico sedanjega prebivalstva Kanade kot "prebivalstvo angleškega izvora", kar bi bila nekaka žalitev našega angleškega zaveznika.

Priznati se seveda mora, da je političen položaj v mednarodnem pogledu dokaj zamotan, kajti imenovana velika država severno od naše republike je nekaj prostovoljen član družbe angleških "dominijev", in ta član ima svojo lastno vlado, ter je najbližji prijatelj Zjedinjenih držav. V teoretičnem smislu bi Kanada lahko postala nekaka zveza med vsemi angleško govorečimi deželami in še vrhu tega tudi nekaka posredovalka med — francoski govorečimi deželami našega malega sveta. Ako bi prišlo do tega, da bi se morala Kanada pridružiti temu ali onemu mednarodnemu sistemu v svrhu obrambe ameriške zveze republik, potem bi bilo pravilno, ako temu vprašanju Kanada sama odgovori "da" ali pa "ne".

Morda pride do tega vprašanja tudi pri mednarodni "mirovni" konferenci v San Francisco, tako, da se bode o tem vprašanju razpravljalo iz pravnega stališča. Toda prej ali slej bodo morali Kanadčanje sami določiti svojo bodočnost.

Dosedaj, v kolikor je znano, se o tem vprašanju kanadsko prebivalstvo še nikdar ni posvetovalo — namreč kanadsko ljudstvo. Individualno ima o tej zadevi vsaki Kanadčan svoje lastne nazore.

In ti nazori so skrajno različni. V dolnji zbornici kanadskega parlamenta v Ottawa, nekateri poslanci svetujejo, naj pri konferenci v San Francisco, Cal., Velika Britanija kot taka, ne bode zastopana, toda mesto Velike Britanije kot take, naj bode zastopana le "Britanska Zveza Narodov" (British Commonwealth), kajti Kanada je član te zveze narodov. Ta zveza britanskih narodov bi pa potem imela le en sam glas, in med Kanadčani je sedaj tudi mnogo takih, ki so uverjeni, da bi bilo za državljane Kanade najbolje, ako postane Kanada — neodvisna država.

In v Kanadi je tudi mnogo ljudi, — ki so sicer maloštevilni, ki se jih pa kljub temu sliši, — ki svetujejo naj se Kanadčani odtrgajo od malodržavnih nazorov, in naj javno zahtevajo, da se pridruži — Zjedinjenim državam.

Nekateri kanadski državljani pripovedujejo, da je to zadnje razdvojitve v Kanadi ocenjevati po tamošnjih političnih strankah: progresivno-konservativna je pro-Commonwealth stranka, dočim sta liberalna in ko-operativna stranka na strani onega prebivalstva, katero zahteva neodvisnost. Slednji Kanadčani se zavzemajo za to, da se Kanada v nadalje ne briga za Evropo, baš kakor naš zvezni senator B. K. Wheeler, ki tudi svetuje naj se Zjedinjene države ne brigajo za Evropo in za večne evropske vojne. Iz stališča pravega razuma, je tako naziranje popolnoma pravilno.

Zopet drugi Kanadčanje trdijo, da je 11 odstotkov vsega kanadskega prebivalstva — irskega izvora, katero prebivalstvo pa pripisujejo po ljudskem štetju — "Britancem", kajti

Vodniki in Preroki

DR. IVAN LAH

PRIMOŽ TRUBAR (1508-1586)

V "Slovenski legendi" pripoveduje pesnik Askerc, kako je prišel Primož Trubar v nebesa, kjer ga je pozdravil Preseren z besedami:

"Iz narodne smrtne stoletne noči na delo si prvi buditelj!"

Do 16. stoletja vladata nad našimi pokrajinskimi latinska cerkev in nemška država. Narod preživlja težke čase, ob njegovo domovino bijejo prvi navalni turške poplave z Balkana, tuja gospoda po gradovih izžema zanemarjeno ljudstvo. Ob tem času vlada na sosednem Ogrskem kralj Matija Korvin, ki je nastopil proti plemstvu in si pridobil ljubezen zatiranega kmeta. Njegova slava prispe tudi v naše kraje in začne se vera v rešitelja — kralja Matjaža. V pripovedkah se slavi njegova dobrota, v pesnih njegovo junštvo. Bije se s Turki, rešuje kraljico Alenčico, pred močnim sovražnikom ga skriva gorve in tam spi, da pride nekoč rešit svoj narod. Obenem s pripovedko o kralju Matjažu se začne buditi spomin na "staro pravilo", t. j. na dobo, ko je imel kmet svoje pravice in je na gosposvetem prestolu ustoličen slovenski vojvoda, da mu sodijo po pravdi. Ker tuja gospoda teh pravic ni priznavala, je nastal leta 1514 velik kmečki punt, ki je prvič po stoletjih dvignil slovenski narod v boj za stare pravice in vzbudil odpor proti tujemu gospodstvu. Dasi je bila vstaja nasilno zadušena, je vendar v njej dokaz, da se je začela gibanja spajati veliki svetovni dogodki, odkritja novih svetov in iznajdb, a najvažnejši za duševni razvoj Evrope je nastop dr. Martina Luthra, ki je na Nemškem nastopil proti slabim razmeram v cerkvi in zahteval izboljšanje verskega življenja. Ni bil ne prvi ne edini, ki je spoznal, da je cerkev pozabila na svoje poslanstvo in da skrbi le za posvetno oblast. Začelo se je veliko versko gibanje, ki ga imenujemo reformacija. Ker je bila cerkev središče vsega tedanjega kulturnega življenja, se je v teh verskih bojih preobrazila vsa Evropa. Reformatorji so zahtevali, naj se služba božja vrši v domačem, narodu razumljivem jeziku, naj se da narodu v roke prevod svetega pisma, da v njem spozna pravo versko resnico, in versko življenje naj se očisti napak in zmot, ki vodijo ljudstvo v praznovestvo; vsa cerkev naj se reformira v nauku Kristusa, ki zahteva predvsem prave vere in poznanja krščanske resnice. Zato je bila prva potreba prevajati in izdajati verske knjige.

"Nova vera" se je hitro širila po Evropi in leta 1523 dobimo že prve protestante tudi v Ljubljani. Ljubljana je bila

takrat po gospodi nemško mesto in med njo so bili prvi prišči novih nauk. Med tem pa je že zunaj med narodom rastle mož, ki je bil poklican, da v duhu novega časa prinese Slovencem prvi kulturni dar. To je bil Primož Trubar.

Ako se peljemo po dolenjski cesti do Škofljice in zavijemo tam na desno, nas vodi lepa deželna cesta mimo Barja do Pijave Gorice, kjer se cesta začne dvigati in spenjata ob vzvišenem pobočju, katerega kralj je sv. Alhač z zanimivo staro cerkvijo, ki so jo baje zidali turški ujetniki v spomin bitke pri Sisku. Okoli nas se razprostira obširno kraljestvo gozdov, na jugu vidimo Krim, Golo, Kurešček in zav njimi bloške planine tja do Svoznika. Pod nami leži zelena železnoljska dolina, pred nami se dviga na močnem hrbtu grad Turjak, ki kralju je nad vso to lepo pokrajino. Tu so prebivali mogočni Turjačani, ki so imeli v deželi Kranjski prvo besedo. Če bi stopili v grad, bi videli še spomine davnih dni, slike slavnih junakov in tudi protestantsko kapelo, v znak, da so bili Turjačani tudi prišči in zaščitniki nove cerkve. Pot nas vodi mimo gradu naprej, cesta se spušta navzdol in v poluri smo na Rašici. Tu se je rodil Primož Trubar. Njegov oče je bil mlinar. Bil je v grajski službi in precej veljavni mož. To je menda odločilo, da je šel Primož v šole, da postane duhovnik. Najprej ga najdemo na Reki, s katero so imeli naši Notranji mnogo trgovskih zvez. Tu se uči dvajsetleten deček latinščine, italijanske in srbohrvaščine, v cerkvi služi tudi slovensko glavsko službo božjo, ki se je po teh krajih do danes ohranila. Na to odide na višje šole v Solnograd, kjer se preživlja kot cerkveni pevec, od tod pa pride leta 1524 v Trst, kjer najde v škofu Bonomu dobrega prijatelja in vzgojitelja. Tri leta preživlja srečno kot diskantist-pevec pri svojem dobrotniku, ki ga obdara z župnijo Loko pri Radečah, da more oditi na Dunaj izpopolniti svoje nauke. Leta 1530 se vrne v Trst, kjer ga Bonomo posveti v duhovnika in ga pošlje kot svojega vikarja v Laško. Že v Solnogradu je imel Trubar prilike spoznati nove verske nauke. Tudi škof Bonomo se je zanimal za novo razlago sv. pisma in v tem zmislu vzgajal svoje učence. Ko je Trubar nastopil svojo službo med narodom je videl verske zablode nekega ljudstva in je začel pridigovati v novem verskem duhu. Zaslovel je po svojih pridigah tako, da je bil pozvan v Ljubljano, kjer je pridigoval v stolni cerkvi in čim dalje bolj jasno izpovedoval svoje verske nazore. Zato je moral leta 1540 zapustiti Ljubljano in odšel zopet k svojem dobrotniku v Trst, kjer je dve leti slovensko pridigoval. Škof Bonomo mu podela na to benediktij pri sv. Maksimilijanu v Celju, a cesar ga imenuje za

Irska je bila preje tudi angleška. In vrhu tega so trije izmed desetih Kanadčanov — francoskega izvora, in vsi ti Kanadčani zahtevajo za Kanado popolno neodvisnost, ali pa — če to ni mogoče, — saj za francoski del Kanade.

V Kanadi toraj vlada velika zmedenost v mednarodno-političnem pogledu in vsled tega bode prihodnje kanadske volitve dokaj zanimive. Morda bode v Kanadi zavladalo še večje nesoglasje — in dokler kanadski državljani ne določijo "kaj so", najbrže tudi ne bodo zamogli določiti česa žele ...

KAKO PRITI DOMOV Z Ekstra Red Points!

Pomnite, da nescete kano porabljene masti k mesarju. Dobili boste dve rdeči točki kot darilo za vsak funt. Spravljajte porabljeno mast za Bojne Fronte in Domačo Fronto.

kanonika v Ljubljani, kjer nadaljuje svoje delo v pridigah. Med tem pa je narastel verski spet med cesarjem in knezi, cerkev in država sta začeli nastopati proti protestantom. Zato je moral Trubar oditi v Šent Jernej na Dolenskem.

V Evropi je nastala verska vojna. Izdan je bil strog ukaz proti razširjevalcem nove vere. Trubar je moral pobežati pred preganjalci; nekaj časa se je skrivaj po gradovih naših plemičev, potem pa je odšel na Nemško, kjer je bil vel najprej v Nuernbergu, potem v Rottenburgu ob Tauberi. Tu v teh nemških mestih se je rodila prva slovenska knjiga. Ona je imela postati vez med narodom in njegovim preganjanjem buditeljem. Leta 1550 sta izšli v mestu Tuebingen dve drobni knjižici, tiskani z nemškimi črkami. Abecednik in mali katehizem v slovenskem jeziku. V naslovu čitamo, da so to "ene bukvice, iz tih se ti mladi inu preprosti Slovenci mogo lahko v kratkim času brati naučiti". Trubar se ni podpisal, ampak pravi v naslovu, da izhaja to delo "od enega prijatelja vseh Slovencev". V drugi knjižici pa je podpisan kot "domoljub ilirski". Sam priznava, da je moral izdati ti knjižici "skriva in v nevarnosti", kajti izšla sta v tujem neznanem jeziku sredi verskih bojov, ko so pripadniki raznih struj drug drugemu očitali zmotne in krivoverstvo. "Prijatelj vseh Slovencev" pa je hotel dati svojemu narodu le "krutko podučenje", s katerim vsaki človek more v nebo priti, kakor pravi v naslovu druge knjižice. Njegovo delo je polno svete vneme. V predgovoru piše kot duševni pastir svojega naroda:

"Vsem Slovencev gnado, mir, mišlost inu pravu spoznanje božje skuži Jezusa Kristusa prosim. Ljubi kerščeniki! Jest sem lete šuke iz svetiga pisma... v lete bukvice pustil prepisati v naš jezik, Bogu na čast inu h dobruim vsem mladim ter preprostim ljudem naše dežele... Na tu vas zveste, branne farmostre, pridigarje, šulmastre inu stariše inu vse te, kir znajo brati, por sedrim dnevi opominam, de vi v cerkvi, v šuli, doma, inu kjer vkupe pridite, te preproste učite lete šuke naše prave keršemske vere, inu naprej bežite inu pujte vsak praznik, de ti mladi ter stari jih bodo umajli inu prov zastopili". Beseda Trubarjeva je domača in preprosta, kakor se je govorila v njegovem rojstnem kraju. Vedel je, da naš narod po raznih krajih po svoje govori in sam pravi, da "drugači govorijo z dostimi besedami Kranjci, drugače Korošci, drugače Štajerji in Dolenjci ter Bežjaki, drugače Kraševci in Istrijani, drugače Hrvati". Vendar pravi, da je hotel svoje delo "v kranjski jezik postaviti", ker ga tudi drugi razumejo. Njegovo delo je namenjeno ljudstvu, zato piše sam, da ni iskal lepih, glad-

RAZGLEDNİK

AMERIŠKI NAČIN

(F. L. I. S. - Common Council)

Proti koncu leta 1944, je postojanka Ameriške Legije v Hood River, Ore., glasovala, da se odstrani iz spominske plošče v okraju 16 imen vojakov japonsko-ameriškega izvora. Ta postopek je povzročil precej šuma širom dežele. Eden od najznačilnejših protestov proti postopanju omejen skupine je bil izražen v uvodniku lista "N. Y. Times". Uvodnik je podal portret Fr. T. Hachiya, enega od onih šestnajstih, katerih imena so bila odstranjena ...

"Japonska zavratnost pri Pearl Harborju je tako vplivala na Frank Hachiya, kot na kateregakoli drugega Američana," je pisal "N. Y. T.". Res, njegove oči so bile poševne, njegova koža žolta in njegovo ime drugačno. Toda Hachiya je bil Američan. Taka je prostovoljno vstopil v ameriško armado in nedvomno je bil dramatičen on trenutek, ko je povedal svojemu jantem v Rottenburgu ob Tauberi. Tu v teh nemških mestih se je rodila prva slovenska knjiga. Ona je imela postati vez med narodom in njegovim preganjanjem buditeljem. Leta 1550 sta izšli v mestu Tuebingen dve drobni knjižici, tiskani z nemškimi črkami. Abecednik in mali katehizem v slovenskem jeziku. V naslovu čitamo, da so to "ene bukvice, iz tih se ti mladi inu preprosti Slovenci mogo lahko v kratkim času brati naučiti". Trubar se ni podpisal, ampak pravi v naslovu, da izhaja to delo "od enega prijatelja vseh Slovencev". V drugi knjižici pa je podpisan kot "domoljub ilirski". Sam priznava, da je moral izdati ti knjižici "skriva in v nevarnosti", kajti izšla sta v tujem neznanem jeziku sredi verskih bojov, ko so pripadniki raznih struj drug drugemu očitali zmotne in krivoverstvo. "Prijatelj vseh Slovencev" pa je hotel dati svojemu narodu le "krutko podučenje", s katerim vsaki človek more v nebo priti, kakor pravi v naslovu druge knjižice. Njegovo delo je polno svete vneme. V predgovoru piše kot duševni pastir svojega naroda:

"Vsem Slovencev gnado, mir, mišlost inu pravu spoznanje božje skuži Jezusa Kristusa prosim. Ljubi kerščeniki! Jest sem lete šuke iz svetiga pisma... v lete bukvice pustil prepisati v naš jezik, Bogu na čast inu h dobruim vsem mladim ter preprostim ljudem naše dežele... Na tu vas zveste, branne farmostre, pridigarje, šulmastre inu stariše inu vse te, kir znajo brati, por sedrim dnevi opominam, de vi v cerkvi, v šuli, doma, inu kjer vkupe pridite, te preproste učite lete šuke naše prave keršemske vere, inu naprej bežite inu pujte vsak praznik, de ti mladi ter stari jih bodo umajli inu prov zastopili". Beseda Trubarjeva je domača in preprosta, kakor se je govorila v njegovem rojstnem kraju. Vedel je, da naš narod po raznih krajih po svoje govori in sam pravi, da "drugači govorijo z dostimi besedami Kranjci, drugače Korošci, drugače Štajerji in Dolenjci ter Bežjaki, drugače Kraševci in Istrijani, drugače Hrvati". Vendar pravi, da je hotel svoje delo "v kranjski jezik postaviti", ker ga tudi drugi razumejo. Njegovo delo je namenjeno ljudstvu, zato piše sam, da ni iskal lepih, glad-

del vznak. Japonski zasedni streljač ga je pogodil. "Toda prostak Hachiya, čeda se odstrani iz spominske plošče v okraju 16 imen vojakov japonsko-ameriškega izvora. Ta postopek je povzročil precej šuma širom dežele. Eden od najznačilnejših protestov proti postopanju omejen skupine je bil izražen v uvodniku lista "N. Y. Times". Uvodnik je podal portret Fr. T. Hachiya, enega od onih šestnajstih, katerih imena so bila odstranjena ...

"Prostak Hachiya ni morda niti vedel, da so odstranili njegovo ime, da je tako odločila postojanka Ameriške Legije v njegovem domačem kraju. In morda bodo nekega dne njegovi ostanki pripeljani nazaj v to deželo ter bodo pokopani častno med onimi, ki so tudi dali svoje vse za domovino."

Ta uvodnik v "Timesu" prica kako je mogoče potom javnega pritiska v časopisu in potom organizacij popraviti krivico, kajti posledica javnega mnenja je bila, da je Narodna Ameriška Legija naznaila iz svojega glavnega urada v Indianapolisu, da bo njena postojanka v Hood River, Ore., zopet vpisala na spominsko plošča imena 16 japonsko-ameriških vojakov ... izpuščeno bo le eno ime in to je ime vojaka, ki je bil nečastno odpuščen iz vojaške službe.

Ta slučaj predstavlja to kar imenujemo ameriški način poprave krivice in postojanki Ameriške Legije v Hood Riverju je treba dati priznanje, ker je priznala svojo zmotno in pristala na to, da storjeno krivico popravi in to v kraju na severnem zapadu, kjer prevladuje precej huda mržnja proti japonskemu prebivalstvu.

Takšni so borci Jugoslovanske Osvobodilne Vojske v Sremu

Večina poročil iz jugoslovanskih bojnih poljan so bila zelo kratka, ker so bila le službe na poročila glavnih štabov podana potom radio. Dopisnik Tanjuga (Jugoslovanskega časnikarskega urada) poroča iz sremске okolice o bojih, ki so se vršili tam sredi decembra, 1944.

— 11. decembra je krenila neka naša četa na položaj pred sremsko vasjo K. Tovariš Dragoljub Stepanović iz drugega reda čete, 20 letni sin kmečki sin plodne Mačve, ki je stopil v vrste Narodne Osvobodilne Vojske pred tremi meseci, nam je v razgovorih tole pripovedoval:

"Vreme je bilo sicer jasno, toda zemlja je bila ravna kakor dlan in pošteno razmočena. Na poti do položajev smo se pogrezali do kolen v blato.

kil, visokih, umetnih novih ali neznanih besed, temveč "te gnajske kranjske preproste besede, katere vsak do bri preprosti Slovenec lahko more zastopiti".

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Bil sem tretji pomočnik mitraljeza naše desetine. Komaj smo se razmestili in postavili strojnice za kupom koruze, že nas je napadel sovražnik z vso silo. V peklenskem ognju je bil naš mitraljezec težko ranjen v želodec, njegov pomočnik v roko, poleg vsega pa se je pokvarila in utihnila še naša strojnica. Toda sovražnik je trdovratno naskakoval naše položaje z avtomatičnim orožjem. Njegovo topništvo in minometi so nas bili, seveda jim tudi naši niso ostajali dolžni in so se ponekod kar pomešali med Nemce ter spoprijeli z njimi na nož. Za menoj je ležal moj deseter, težko ranjen v oba kolka in zraven njega tov. bolničarka, ki je prihitela, da ga previje in mu nudi prvo pomoč. Sklenil sem, da ju zaščitim in jima pomagam pri umiku, kakor so to storili prenekaterikrat moji starejši tovariši v bosanskih planinah. Sreči mi je močno udarjalo.

Pokleknil sem zraven zaboja za municijo in nameril puško na sovražnike, ki so se mi bližali v strelih na razdaljo 50

(Nadaljevanja na 4. str.)

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

ZASEDANJE KANADSKEGA PARLAMENTA
Razprave o vojaških zadevah. — Mnenje opozicije: Preseljevanje dlastvstva v poljedelske pokrajine.

Ottawa. — V kanadskem parlamentu so se pričele debate z ozirom na nadaljnjo novčenje za kanadsko vojsko, oziroma konskripcije mladih Kanadčanov za vojno službovanje na zapadni evropski fronti, kamor je treba poslati nadaljnje kanadske čete. V to svrhu se namreč zahteva nadaljnja svota v znesku dveh bilijonov dolarjev.

Opozicija z tem predlogom ni zadovoljna, ker tozadevni predlogi prihajajo v parlamentu vedno le v odlomkih in sicer na ta način, da denarna dovoljenja v to svrhu niso je-dnakomerno razdeljena po provincijah.

V parlamentu se bode razpravljalo tudi o razpošiljanju poljedelskih delavcev na delo v zapadne poljedelske pokrajine, sedaj, ko se prične delo na polju. Vlada namerava kmalo nabirati tozadevne delavce v severnih krajih provincije Newfoundland.

Parlament je tudi dobil poročilo o takozvanem "pridelku" lesa tekom minulega leta v dominiji — pravzaprav, poročilo o vničevanju kanadskih gozdov. Tekom lanskega leta se je "pridelalo" v Kanadi 5,000,000,000 čevljev stavbenega in drugega lesa, in letos bode Kanada prodala 4,700 milijonov čevljev lesa — največ v Združene države, kjer so deloma že vničili svoje lastne gozdove. Sedaj nameravajo do-ločiti tudi na les posebne "kvote".

Učenje ruskega jezika v Edmonton, Alta.

Edmonton, Alt. — Senat vseučilišča provincije Alberta, je tekom svoje poluletne seje sklenil, da se bode poučevanje ruskega jezika uvedel kot trajni predmet na imenovanem vseučilišču. Poleg tega se bode ustanovil tudi poseben razred za učenje ruske zgodovine in razvoja ruskega narodnega gospodarstva, katero se je od leta 1918 v Rusiji izredno razvilo.

Stanovanje za rodbino z otroci

Winnipeg, Man. — Tukaj se je tekom minulega tedna pripetil prvi "čudež", odkar je bilo ustanovljeno veliko mesto Winnipeg. — Kjerkoli je prilepljen na vratih kake stanovanjske hiše oglas, ki naznanja, da se odda stanovanje, je vedno tudi čitati pripomba, da se dotično stanovanje odda le rodbinam, ki nimajo otrok.

Toda v minulem tednu, se je pred neko hišo zbrala velika množica ljudi, kateri niso mogli verjeti svojim lastnim očem, ko so čitali, da je v omenjeni hiši na razpolago le po stanovanje, katero se pa odda le rodbini — ki ima mnogo otrok.

Tekom desetih minut je bilo stanovanje oddano.

Kanadski — Reno
Victoria, B. C. — Glavni pravdnik provincije British Columbia, je nedavno sporočil postavodajni provincije, da je Victoria postala kanadski — Reno, kajti dognal je, da se je v vsej provinciji tekom lanskega leta ločilo 866 zakonskih parov, kateri vsi so prišli iskati ločitev zakona v British Columbia. Vsem prošnjam se je drage volje ugodilo.

PRI NARODNEM HEROJU JUGOSLAVIJE MARŠALU TITU

Glasilu Rdeče Armade "Krasnaja Zvezda" je objavilo dopis svojega sodelavca K. Simenova o pogovoru z maršalom Titom. Objavljamo nekaj odlomkov iz dopisa:

Prišel sem k maršalu Titu, ko je večerjal. Za mizo je bilo nekaj oficirjev Vrhovnega štaba. Najprej smo se pogovarjali o Draže Mihajloviću in o težkih udarcih, ki jih je prizadejal partizanom, ko je bil močan. Sedaj so vrste njegovih čet zelo razredčene. Celo njegov lastni sin in hči se sedaj borita v vrstah partizanov. Maršal je rekel, da je v začetku leta 1941. neki romantično razpoloženi časopis nadel Mihajloviću ime Robina Hood (ime narodnega junaka iz angleških pravljic). Vsi so se nasmejali in vprašali, kakšno ime bi mu bilo treba dati sedaj. Na to je maršal z nasme-hodim odgovoril, da bi ga ne bilo treba nazivati drugače kot po rusko "nendačnik" (človek, ki se ga drži smola). V tej besedi je zvenelo brezmejno zaničevanje.

Ko je prišel v Črno goro, je dal Mihajlovič preteptati vsakega drugega Črnogorca in jih je silil, da vstopijo v njegovo vojsko. "Hotel jih je napraviti pokorne, a kako se je to končalo, vam lahko pove eden od mojih oficirjev." — mi je rekel maršal in pokazal z roko na nekega Črnogorca. Maršal je dodal: "Sedaj četniki nimajo nikjer hušega sovražnika kot pri njih."

Pogovarjali smo se o težkih razmerah v Beogradu v času okupacije. Maršal Tito mi je pripovedoval, kako je došel iz Zagreba v napol porušeni Beograd. V mestu je vladal teror. Ubijali so ljudi po cestah. Pod pretnjo smrtnih kazni se hišna vrata niso smela zapirati in Nemci so vdirali v hiše ob vsaki uri, kadar so hoteli. Pretiral je pripovedovanje in se nasmejal.

"Tiste dni me je mirilo samo to, da sem spal tik zraven hiše komandanta Beograda, generalnega poročnika Schroederja. Da! To je bila nevarna družba," je dodal in nadaljeval.

"Redko kdaj sem bil tako srečen kot v Beogradu, ko so mi sporočili, da imamo prvih 15 pušk, ki smo jih ugrabili sovražniku. Ali v nekaj mesecih smo ugrabili Nemcem celotno vojaško trgovino v Užicu, ki nam je proizvajala 490 pušk dnevno in po 60,000 nabojev. Res, zaloge smodnika za naboje so bile skoraj izčrpane, a imeli smo zaplenjene topovske garante. Ko so nato Nemci prodali v Užice, je trgovina že izpolnila svojo nalogo, mi pa smo iz nje odvlekli v hribe stroje in naprave, pa smo kar tam nadaljevali s svojim delom."

Naslednje jutro me je maršal sprejel in privolil, da mi odgovori na nekaj vprašanj. To je pogovor, ki sem si ga v naglici zapisal:

24 rudarjev ubitih v vojni
Wright-Hargreaves rudniška družba v Ontario, nazna-

nja, da je bilo dosedaj 24 nje-nih bivših vslužbencev-rudar-jev ubitih na zapadni fronti sedanje vojne v Evropi.

Najstarejša hiša v Larder Lake, Ont., zgorela
Stara, Bashamova hiša v Larder Lake, Ont., ki je isto-dobno tudi najstarejša v ime-novani naselbini, kajti zgradi-li so jo še v oni dobi, ko so tamkaj v prvi našli zlato, je teko minulega tedna zgorela. Gasilec so storili vse, kar je bilo mogoče, da se požar ne razširi. Omenjena hiša je bila zgrajena z otesanih tramov, katere je pokojni Basham sam stesal iz dreves, ki so rasla v starih in dobrih časih v ta-mošnjem pragozdu. Takih drev-jev in tudi "takih časov" se-daj ni več v Larder Lake.

GENERAL SOMERVEL O NALOGAH PRED NAMI

Washington. — General Bre-hon Somervell je o priliki tretje obletnice uvedbe "Army Ser-vice Forces" podrobno razložil velikanske naloge, ki čakajo ame-riško industrijo tekom leta 1945 in bodo do skrajnosti na-penjale ameriške produkcijske sile tudi po zmagi v Evropi.

Visoka kazen radi pasje hiše

Vancouver, B. C. — Mrs. Elizabeth Dunbar je pri tuka-jšnjem sodišču bila obsodena v plačilo denarne kazni v zne-sku \$5, in vrhu tega mora plačati tudi \$10 za popravilo pasje hišice svojega soseda, katero je poškodovala, ko je hotela sosedovega psa "Silverja" prisiliti, da bi po noči ne la-jal.

Sodnik ni pozval "Silverja" k sodišču, da bi nastopil kot svedok v dokaz resnice.

Jugoslovanski godci — "bag-pipers"

V Kirkland Lake, Ontario, so pred kratkim priredili tudi tamonjši telovadci posebno slavnost in telovadbo, pri ka-teri so nastopili tudi jugoslo-slovanski godci na mehala (bagpipes) in sicer pod vod-stvom rojaka Frank Kružiča.

GENERAL SOMERVEL O NALOGAH PRED NAMI

Washington. — General Bre-hon Somervell je o priliki tretje obletnice uvedbe "Army Ser-vice Forces" podrobno razložil velikanske naloge, ki čakajo ame-riško industrijo tekom leta 1945 in bodo do skrajnosti na-penjale ameriške produkcijske sile tudi po zmagi v Evropi.

"Naš produkcijski cilj za le-to 1945 je še večji po obsegu kot prejšnji," je dejal, "kajti v Evropi potrebujemo še več težkih topov, municije, tankov in vsega drugega, kot smo pri-čakovali ali potrebovali v prejšnjih kampanjah. Treba nam je pa tudi opremo, s ka-tero bomo pomagali založiti francosko armado, armado Fi-lipincev, za Rusje in Kitajce. Vse one, kar pošiljamo svojim zaveznikom, je dobro naloženo. Njihovi napori so heroični, to-da naša podpora jim je potre-bna."

NABIRANJE PAPIRJA ZA VOJAŠTVO

Washington. — Ko se naše ofenzive na vseh frontah na-daljujejo s čedalje večjo inten-zivnostjo, moramo poslati ve-dno več papirja — v obliki o-motov za različne predmete o-preme — preko morja, odkoder se ne bo več vrnil nazaj. Radi tega je v naši domači deželi manj papirja na razpolago za nabiranje, vsled česar je neohodno potrebno, da prihranimo in oddamo vsak najmanjši ko-šek papirja, ki ostane na o-zemlju kontinentalnih Zedinje-nih držav.

Star papir nadomešča kot tak v produkcijskem procesu papirja lesne celuloze, tako da je nabiranje starega papirja najenostavnejši odgovor na po-manjkanje lesne celuloze. Ame-riške papirnice, ki delajo za vojno, bodo mogle nadaljevati svoje delo le, ako bomo mi z še večjo vneto vršili svojo dolžnost pri nabiranju starega papirja.

MOŠKO in ŽENSKO DELO (Male and Female)

ŠIVALCI
SINGLE & DOUBLE NEEDLE DELAVSKE OBLIKE
STALNO DELO DOBRA PLAČA
Vprašajte: SERVICE WEAR INC.
14 WAVERLY PLACE, N. Y. C.
(70-76)

HELP WANTED (Male and Female) MOŠKO in ŽENSKO DELO

MOŠKE SE ISČE
*Izurjen Slotter Operator
NA CORRUGATED BOXES
NADALJE TUDI
*Izurjen Band Saw Operator
NA CORRUGATED BOXES
KAKOR TUDI
*Izurjeni Slitter Operators
NA CORRUGATED BOXES
STALNO DELO — DOBRA PLAČA
PRILOŽNOST ZA DOBRE DELAV-CE — NE ZAMUDITE!
*Neizurjene
MOŠKE in ŽENSKO
ZA SPLOŠNO POMOČ V TOVARNI
STALNO — DOBRA PLAČA
ATLANTIC CONTAINER CORP.
48-08 — 30th PLACE
Long Island City — Phone BR 6-7700

MOŠKI — ŽENSKO
Z ALI BREZ IZVEŽBANOSTI
ZA LAHKO DELO NA STEKLE
SE in ŽIVALNE NOVELTIES
Vprašajte: INDUSTRIAL SPECIALTIES
518 E. N. Y. Ave., Brooklyn, N. Y.
(66-72)

NURSE wanted
for SMALL SANITARIUM
Living quarter, steady work, good pay.
Also: CLEANERS
MEN or WOMEN
Steady work, good pay.
322 MANHATTAN ST., BRONX, N. Y.
DA 9-6667 (66-72)

TAILORS
MOŠKI in ŽENSKO
ZA POPRAVILA NA ČASTNISKE
UNIFORME
STALNO DELO in DOBRA PLAČA
LUXEMBERG
485 MADISON AVE., N. Y. C.

HELP WANTED ::

MOŠKO DELO
The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

PORTERS

IZVRSTNE DELAVSKE RAZMERE
DOBRA PLAČA
STANOVITNO
Oglasite se lahko skozi teden.
Vprašajte za MR HOLROYD
EASTERN DISTRICT
Y. M. C. A.
179 MARCY AVE.
BROOKLYN
(B.M.T. Subway to Marcy Ave. Sta.)
(71-77)

DOVRŠITELJI
na
MOŠKE "SACK" SUKNJICE
Potem tudi
FINISHING ŠOP KONTRAKTOR
(30 suknjic dnevno.)
MU 2-8800
(71-77)

GLASS WORKERS

Experienced — Previous work on Press on Dies desirable but not absolutely necessary. Exceptionally High Pay. Steady. — CONTINENTAL MFG. CO.
480 Southern Boulevard, Bronx, N. Y.
Phone MO 9-5735. After 6 MO 9-4629
(71-77)

MEN BOYS
SHIPPING DEPARTMENT
CHAIN STORE ORGANIZATION
GOOD SALARY 40 HR WEEK
Apply: ANGERMAN CO. INC.
519 — 8th AVE., 7th floor, NYC.
(71-73)

CABINETMAKER
za popravila in poliranje
starega pohištva;
UPHOLSTERERS
za tapetirano staro pohištvo
STALNO DELO
CHELSEA UPHOLSTERY
519 W. 28th ST. N. Y. C.
(68-74)

BOY — Learn Mechanical Dentistry
\$18 a week to start — as you advance.
Four salary advances. A chance to learn a fine paying, well paid trade.
816 WYCKOFF AVE.,
Brooklyn (near Cornelia St.)
(74)

IZURJENEGA COAT-MAKER
potrebuje fina "custom" krojačnica: za moške in ženske suknje. Posamezna oblačila ali "section" delo. Stalno delo, izborna plača.
JAS. V. SCALI
19 W. 57th ST. N. Y. C.
(67-73)

Ne pozabite krvavečega naroda v domovini! — Pošljite Vaš dar še danes Sloven-skemu Pomaknemu Odбору.
1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

MOŠKO DELO

TAILOR TRY ON MAKER
HIGH CLASS CUSTOM WORK
A.I. MAN ONLY
A. FRIEDMAN & SONS
68 TRINITY PLACE N. Y. C.
(69-75)

KROJAČ
Izurjenega krojača potrebujemo za NOVO DELO in POPRAVILA NA MOŠKIH OBLAČILIH
P. COOPER
870 LEXINGTON AVE (near 65th St.)
N. Y. C.
(69-75)

MOŠKI MOČNI ZA DELO V TOVARNI ZA GUMBE
Centralna lokacija
75c na uro za začetek, obre človekočutne delavske razmere. Oglasite se takoj.
CHATAM BUTTON CO.
48 WEST 21st ST., N. Y. C. (54th fl.)
(70-72)

MEN & BOYS

LIGHT MACHINE WORK & ASSEMBLY WORK in FURNITURE INDUSTRY
Steady work — with a post-war future
Good starting salary — overtime
SUPERIOR
3611 — 14th AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
(69-72)

AUTO BODY and METAL MAN
Idealne delavske razmere. Početnice in prazniki s plačo.
\$150 NA URO
CURRY CHEVROLET
BROADWAY & 134th ST. N. Y. C.
(68-74)

KROJAČ — ŽENSKO SUKNJICE
IZURJEN ZA FINO "CUSTOM" KROJAČNICO
Zmožen izdelovati celo opravo in fi-no delo za posameznike. — Stalno de-lo, izborna plača. — S. YANTILLI INC., 29 E. 57th ST., N. Y. C. (near Madison Ave.) — 7th floor.
(68-74)

WATCHMAN — PORTER
ZANESLIV
PONOČI DOBRA PLAČA
Prijetne delavske razmere.
Pridite za intervju: ALLIANCE CIGAR MFG. CO., 1299 JEROME AVE. (170 St. Station) BRONX
(68-74)

MOŠKI
SPLOŠNO DELO V TOBAČNI TOVARNI
DOBRA PLAČA in NADURNO PRIDITE ZA INTERVJU
ALLIANCE CIGAR MFG. CO.
1299 JEROME AVE. (170 St. Sta.)
B R O N X
(68-74)

COAT BUSHELMEN
ZA DELO IZVEN TOVARNE NA PRVOVRSTNE SUKNJICE
Dobra plačila za prave moše
Vprašajte: HERTZ INC.
361 — 5th AVE., cor 46th St.
New York City
(67-73)

Help Wanted (Male)

KROJAČ
IZURJEN KROJAČ ZA ŽENSKO OBLIKE v fini "custom" krojačnici
Stalno delo, dobra plača.
STEVE SENYI
516 — 5th AVE. N. Y. C.
(70-76)

KROJAČ — Izurjen
na fina "custom" suknjice, za oblačila posameznikov.
Tudi FINISHERS
Stalno delo, dobra plača, izvrsten šop
HARRY ROBINSON
6 E. 53rd ST. N. Y. C.
(68-74)

AUTO MECHANIC
Idealne delavske razmere. Početnice in prazniki s plačo.
STALNA SLUŽBA
NAJVIŠJA PLAČA — ESSENTIAL
CURRY CHEVROLET
BROADWAY & 134th ST. N. Y. C.
(68-74)

MOŠKI — MOŠKI
IZVEŽBANOST NI POTREBNA
ZA
ASSEMBLY WORK
NA LESU
Apply: G. & A. B. KOCH
45 DOBBIN ST. BROOKLYN
(66-72)

CUTTER — YOUNG MAN
Experienced on
Children's Overalls & Coveralls
5 days: Steady; Good working conditions. Apply:
SA-JAC SPORTSWEAR CO.
45 LISPENARD ST., N. Y. C.
Walker 5-5506
(69-75)

SHOE WORKERS on LADIES SHOES
GOOD PAY — STEADY WORK
Will train willing beginner
Apply: GAROFALO
59 JEFFERSON ST., BKLYN
Myrtle Ave Station & Broadway
(69-71)

LADIES TAILOR
IZVEŽBAN NA OBLAČILA POSA-MEŽNIKOV — SUKNJE in SUKNJICE
ZA FINO "CUSTOM" KROJAČNICO
Stalno delo in izvrstna plača
S. CASOLA & BROS.
18 E. 53th ST. N. Y. C.
(68-74)

POLISHER
Z ZNANJEM O MIZARSKEM DELO
ZA ZUNANJE DELO
Stalno Pomojna Služba — Dobra Plača — Vprašajte:
Detroit Furniture Distributing Co.
567 Flushing Ave., Brooklyn, N. Y.
(68-74)

Porters
NAJVIŠJA PLAČA
MNOGO NADURNEGA
POVOJNA PRESKRBNOST
Vprašajte pri:
RUBBERSET CO.
56 Ferry St., Newark
WMC Odredbe vpoštevane
(66-72)

:: HELP WANTED

KROJAČI
Izvežbani na kroje posameznikov
Moško in žensko "custom" krojaštvo
Stalno delo; fina plača.
Vprašajte: PAUL NOIA
15 W. 47th ST. (Room 1200) N. Y. C.
(69-75)

KROJAČ
IZURJEN IZDELOVALEC
"INDIVIDUAL COAT-MAKER"
Nadalje tudi "TROUSER PRESSER."
za fina "custom" krojaštvo
Stalno delo, dobra plača, Unjski ali nemjski. — VAN SICKLE
681 — 5th Ave., (near 54 St.) N.Y.C.
(67-73)

KROJAČ
IZURJEN
za FINO "CUSTOM" KROJAČNICO
Stalno delo in dobra plača
za izdelovati posamezne suknjice
LENNON & DALE
1 E. 47th ST. N. Y. C.
(67-73)

KROJAČ
PORUČITE SE IZURJENEGA
za "CUSTOM" DELO in POPRAVILA
"NESTYLING," "MODELING"
Izvrstna plača, stalno delo. Fina pri-ložnost za pravega moša.
FRANK FERENCZ
152 E. 48th ST. N. Y. C.
(67-73)

KUPITE EN "EXTRA" BOND OANESI
KROJAČ
KI IMA LASTNI ŠOP, DA PRE-VZAME VNANO DELO
INDIVIDUAL COAT MAKER
za "custom" krojača; de izdeluje za prvovrstni Fifth Avenue šop. — Stal-no delo, izborna plača.
Phone: BRYANT 9-9381
PAUL RALPH, 2 W. 46th ST. (41 fl.)
(67-73)

KROJAČ
IZURJEN
ZA IZDELAVO POSAMEZNIH OBLAČIL
v fini, prvovrstni krojačnici. — Stal-no delo, izborna plača.
SEBASTIAN'S
5 E. 47th STREET N. Y. C.
(67-73)

SCREW MACHINE OPERATOR
(Greenlee Automatic)
GISHOLT 1 — I
BLANCHARD or O. D. GRINDERS
Izvrstno plačilo. Pomoči ali podnevi 5ht. Dobre delavske razmere. Gotova pojedna priložnost. Lahko se pride-tja Dobra "bus" služba. WMC od-redbe so vpoštevane.
BERGEN MACHINE & TOOL CO.
189 Franklin Ave., Nutley, N. J.
(66-72)

BOYS WANTED
FOR LIGHT FACTORY WORK
Good pay, steady work, plenty of overtime.
ATLAS CHINA CO.
27 W. 20th ST., N. Y. C.
(68-74)

MOŠKI — Izurjeni ali neizurjeni
za DELO na PLASTICS
Dobra plača, povrh nadurno delo; stalna služba z povojno hudočnostjo.
PLEASURE PLASTIC PRODUCTS
239 WEST 68th ST. N. Y. C.
(66-72)

BUY AN "EXTRA" WAR BOND — TODAY!

